

8

Vragenuur

Vragen van het lid Timmermans aan de minister van Buitenlandse Zaken over **de dreigementen van de minister aan ICCO**.

De heer **Timmermans** (PvdA):

Mevrouw de voorzitter. De minister van Buitenlandse Zaken heeft de keurige christelijke ontwikkelingsorganisatie ICCO bedreigd met een korting op de subsidie omdat ICCO een website financiert waarop ook anderen artikelen publiceren waarin opgeroepen wordt tot een boycot van Israël. Dus niet ICCO roept op tot een boycot van Israël, niet die website roept op tot een boycot van Israël, maar mensen die dus artikelen op die website publiceren. Dus de minister neemt stelling tegen de vrijheid van meningsuiting van mensen op een website. Dat zou betekenen dat als bijvoorbeeld vanavond de heer Roemer te gast is bij Pauw & Witteman en hij daar zegt dat het allemaal niet deugt wat kabinet doet, waarbij hij dus rechtstreeks handelt in tegenspraak met het kabinetsbeleid, de publieke omroep een korting op de subsidie tegemoet kan zien. Ik zie al dat dit op instemming kan rekenen ter rechter zijde van de Voorzitter, maar dat is inderdaad de kern van het nieuwe beleid van dit kabinet.

Overigens, als je in de Palestijnse gebieden wat dan ook wil doen, kom je met mensen in aanraking die van opvatting zijn, die van mening zijn dat er een boycot van Israël zou moeten plaatsvinden zolang dat land zich niet houdt aan het internationale recht. Dus betekent het dat in feite iedereen die met mensen spreekt in de Palestijnse gebieden, de Nederlandse regering tegenwerkt en dus van haar geen enkele steun meer zou kunnen krijgen. Ik noem als voorbeeld de mensenrechtenorganisatie Al-Haq, waarover PowNews bericht dat die rechtstreeks van de Nederlandse vertegenwoordiging in Ramallah financiering ontvangt om de mensenrechten te bevorderen. Is dat nu het nieuwe beleid van deze regering?

Minister **Rosenthal**:

Mevrouw de voorzitter. Geen misverstand: ook voor ngo's, welke dan ook, geldt dat kritiek op het overheidsbeleid mag, dat de vrijheid van meningsuiting buiten kijf staat en dat eenieder, ook ngo's – daar was ook misverstand over aan de kant van ICCO – zich behoort te bewegen binnen de grenzen van de Grondwet en de wetgeving inzake het bevorderen van de internationale rechtsorde.

De heer **Timmermans** (PvdA):

Dat we dat nog moeten vaststellen in dit land, zegt toch genoeg!

Minister **Rosenthal**:

Dat dit hier wordt vastgesteld, heeft natuurlijk alles te maken met het feit dat ICCO naar aanleiding van het gesprek dat ik met haar heb gevoerd meende dat ik haar over de vraag heb onderhouden of zij binnen de wet en de Grondwet optrad. Dat is wat mij betreft in genen dele onderwerp van gesprek geweest. Wel gaat het erom dat subsidi-

dievoorwaarden voor ngo's bepalen dat ICCO geen activiteiten mag verrichten die – en ik zet het nog even zwaarder aan – diametraal indruisen tegen het regeringsbeleid. Zo staat het in de subsidieregeling.

Nu dan, de hoofdlijnen van het Nederlandse regeringsbeleid ten aanzien van het Midden-Oosten zijn in het regeerakkoord te vinden. Het intensiveren van de betrekkingen met Israël is een belangrijk onderdeel daarvan. Dat verdraagt zich niet met subsidies dan wel indirecte subsidies met Nederlands geld, waarvan vervolgens gebruik wordt gemaakt om rechttoe, rechtaan bijvoorbeeld een boycot te bepleiten van een conferentie van internationale geleerden in Tel Aviv. Men kiest voor zo'n conferentie Tel Aviv uit, maar men had ook voor Madrid of Rome kunnen kiezen. Dat is waar het om gaat. Daar heb ik ICCO op aangesproken. Ik heb ICCO gevraagd om haar standpunt ter zake te heroverwegen.

De heer **Timmermans** (PvdA):

En als ICCO dat niet doet, wat gebeurt er dan?

Minister **Rosenthal**:

Als ICCO dat niet doet, zal dit onderwerp te zijner tijd wanneer een subsidieronde voor ICCO aan de orde is, op mijn balance sheet als contrapunt worden genoteerd.

De **voorzitter**:

Mijnheer Timmermans, voor de tweede serie vragen.

De heer **Timmermans** (PvdA):

Betekent dit dat als ICCO er zeker van wil zijn dat zij in de toekomst nog subsidie van de minister ontvangt, zij tegen The Electronic Intifada moet zeggen dat zij op de website alles moeten censureren wat lijkt op een oproep tot een boycot van Israël, zolang Israël zich niet aan internationale afspraken houdt? De minister vraagt ICCO, die niet verantwoordelijk is voor de redactie van deze site, om censuur toe te passen, zodat ICCO, die keurige christelijke organisatie, nog in aanmerking komt voor overheidssubsidie.

De **voorzitter**:

De minister krijgt een minuut voor zijn antwoord.

Minister **Rosenthal**:

Dat vraag ik niet. Wel vraag ik ICCO om het steunen van activiteiten c.q. het mobiliseren van steun voor activiteiten die op bepaalde punten diametraal tegen het Nederlandse regeringsbeleid ter zake van het Midden-Oosten ingaan ernstig te heroverwegen. Ik heb ICCO expliciet uitgelegd dat het mij niet eens gaat om de vraag of op een bepaald moment vanuit een ngo een debat mag worden aangezwengeld over dit soort onderwerpen. Het gaat mij erom dat ik het te ver vind gaan wanneer ICCO activiteiten ondersteunt die helemaal niets te maken hebben met het Midden-Oostenconflict, maar alleen met het feit dat een aantal geleerden in de wereld besluit om gezamenlijk te vergaderen op Israëls grondgebied.

De heer **Timmermans** (PvdA):

Er wordt een site gemaakt die bedoeld is voor de vrijheid van meningsuiting van mensen die het moeilijk hebben in de Palestijnse gebieden. Die site draagt ertoe bij dat men met een pluriform geluid, uit alle verschillende hoeken, op die site terecht kan. De minister doet net als the Godfather: we make them an offer they can't refuse. Hij zegt

Rosenthal

in feite: als jullie dat niet censureren, krijgen jullie van ons minder geld. Dat zijn dreigementen die niet passen in de traditie van Nederland, waarin maatschappelijke organisaties heel veel ruimte krijgen om er een eigen mening op na te houden.

(geroffel op de bankjes)

De voorzitter:

De minister, nog één minuut.

Minister Rosenthal:

Voorzitter. Ik ken de geachte afgevaardigde de heer Timmermans als een eloquent spreker. Dat is hij nu ook. Hij heeft het over "an offer you can't refuse". Ik heb in het pittige gesprek dat ik met ICCO heb gevoerd "an offer" gedaan "that they can't refuse". Als zij blijft weigeren, is het aan haar om te bepalen wat daarvan op een bepaald moment in een heroverweging de consequenties zouden kunnen zijn.

De heer Timmermans (PvdA):

Het maatschappelijk middenveld in Nederland is gewaarschuwd met deze regering. Dat is duidelijk.

(geroffel op de bankjes)

□

De voorzitter:

Als ik de reacties zie, denk ik dat de laatste serie mondelinge vragen buitengewoon beantwoordt aan het soort van interactie dat wij allen in ons hoofd hebben voor het vragenuur nieuwe stijl. Ik dank de minister voor zijn beantwoording.

Ik deel aan de Kamer mee dat de volgende leden zich hebben afgemeld:

Van Bommel en Koolmees.

Deze mededeling wordt voor kennisgeving aangenomen.

De voorzitter:

Ontvangen is een bericht van het overlijden op 13 januari jongstleden van het oud-lid van de Kamer, de heer A.J. Evenhuis. De heer Evenhuis was lid van de Kamer voor de fractie van de VVD van 11 december 1973 tot en met 13 juli 1986. Namens de Kamer heb ik een bericht van deelneming gezonden.

Ingekomen is een beschikking van de Voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal inzake aanwijzing van de Eerste Kamerleden Meurs, Franken, Smaling en de Tweede Kamerleden Çörüz, Dijkhoff, Wilders, Ferrier en Dijkers tot lid in de delegatie van de OVSE-Assemblee.

Op de tafel van de Griffier ligt een lijst van ingekomen stukken. Op die lijst staan voorstellen voor de behandeling van deze stukken. Als voor het einde van de vergadering daartegen geen bezwaar is gemaakt, neem ik aan dat daarmee wordt ingestemd.